

værksstanden, ligefrem at udtale, at den ikke forstaaer sig paa sit eget Vel. Der blev rigtignok tilføiet, at det kun var i dette enkelte Punkt, men der er vist intet Punkt i de Forbringer, de have opstillet, hvis Opfyldelse bedre vilde tjene til at tilfredsstille deres Nøkker og til at fjerne den Frygt, der findes blandt Kjøbstædernes Befolkning, end netop Prøvens Bibeholdelse, idetmindste for en Tid. Hvad Fare er der desuden ved disse Prøver? Den, som er sin Opgave voksen, vil jo med Lethed kunne aflægge denne Prøve; og den, der ikke kan aflægge den, kan maa lade være at blive Haandværker, saalænge han ikke kan det — det er den eneste Fare. Efter det nu bestaaende Laugsvæsen kan Ingen aflægge Prøve uden at blive udsat for store Bekostninger og Chikaner, det er vist; men naar Prøveslykterne skulle aflægges saaledes, som her foreslaaet, saa kan det ikke være Tvivl om, at det vil blive betydeligt lettere. Prøverne vilde alligevel svare til Hensigten, de vilde tilintetgjøre endeel af den Frygt, der findes hos den næringsdrivende Klasse, de vilde forhindre, at Noget med sin Capital vælter sig over og undergraver de nuværende Haandværkere. Man siger, at disse Bestemmelser kunne omgaaes; ja, giv en Lov, som ikke kan omgaaes; det er ikke nemt. Det er ganske vist, at Capitalen i en større eller mindre Grad er uundværlig for enhver Bedrift, men det er ligesaa vist, at Capitalen kan virke ved Siden af Haandværket; den behøver ikke at staae aldeles over Haandværkeren og underholde ham. Naar Forholdene engang blive saaledes udviklede, at man bliver vant dertil, saa kan det være, hvad det er, men strax at gaae over dertil finder jeg i højeste Grad Uret. Man har talt om, at Overgangsperioden allerede har været i saa og saa lang Tid, og den ærede Indenrigsminister har endog yttret, at den har været omtrent 100 Aar; men jeg siger, den er endnu ikke begyndt, thi der er en stor Masse Haandværksfolk, som endnu den Dag i Dag ikke troe paa Næringsfriheden; de sige: Det staaer vel i vor Grundlov, men der staaer mange andre Ting der, som endnu ikke ere traadte ilive, og vi tvivle om, at det nogensinde vil skee, og saalænge de ikke troe derpaa, siger jeg, at Overgangsperioden ikke er begyndt. Den

ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (M. Hage) siger, at Laugsvæsenet er dem opsagt ved Grundloven, men det er en ganske besynderlig Opfyldelse, som ikke bestemmer den Dag, Capitalen skal betales, men som kun gjælder for den uviste Fremtid. Den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 8de Valgkreds (M. Mestab) har igaar ved sit Foredrag villet lægge os paa Sinde, at vi ikke ere bundne ved Andet end ved vor egen Overbeviisning; det er ganske vist, det vide vi Alle, men vi pleie dog ikke at bære os saaledes ad, som man her forlanger, og der er paavist Tilfælde, hvor vi have baaret os anderledes ad, hvor vi have taget Hensyn til, at en talrig Klasse har henvendt sig til os med sine Nøkker. Vi have for Dieblisset et andet, meget vigtigt Lovforslag til Forhandling her i Tinget, nemlig om Embedsmændenes Gagering; hvad gjøre vi der, tage vi slet intet Hensyn til Embedsmændenes Nøkker? Jo, vi tage tilbørligt Hensyn dertil. Her taler man kun om Forbrugerne af Haandværkerens Arbejder; tage vi, naar vi tale om Embedsmændenes Lønning, saameget Hensyn til de andre Borgere? Hvem bestaae de Commissioner af, der nedsættes til at udarbejde Udkast om Embedsmændenes Lønning? Vi tage dem af den interesserede Klasse, og saaledes gjøre vi i mange lignende Tilfælde. Hvorfor slet ikke tage noget Hensyn til, hvad den haandværks- og næringsdrivende Klasse i Kjøbstæderne frembærer med saa varme Ord for Regjering og Rigsdag? Jeg siger, det er ubilligt, det er urigtigt. Det er naturligt, at, naar Noget strider mod en Mands indeste Overbeviisning, kan han ikke indlade sig derpaa; det er vist, det behøver man ikke at lægge os paa Sinde, det er en Følelse, vi Alle have, men naar det kan forenes med vore egne Principer, saa siger jeg, det er enhver Mands Pligt nøie at overveie, om det, en saa stor Masse af ansæete Borgere yttre, ikke har Noget at betyde. Det er i og for sig en haard Dom at sælde om Haandværksstanden, naar man ganske ialmindelighed siger: De forstaae sig ikke paa deres eget Vel, og det fremgaaer ligefrem af det Foredrag, den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 8de Valgkreds har holdt. Jeg finder det ikke rig-